

Badu kosturik Euskadirentzat Espainiarekiko duen dependentziak?

Uzt. 19 - Uzt. 20 2018

Kod. G14-18

Mod.:

Aurrez aurrekoa

Edizioa

2018

Jarduera mota

Uda Ikastaroa

Data

Uzt. 19 - Uzt. 20 2018

Kokalekua

Miramar Jauregia

Hizkuntzak

Gaztelera

Balio akademikoa

20 ordu

Antolakuntza Batzordea

Fundación
BBVA

Azalpena

Ikastaro honen helburua Euskadik Espainiarekiko duen dependentziak sortzen duen kostua aztertzea da. Azterketa akademiko bat proposatzen da, ez bakarrik ikuspegi ekonomiko batetik, baizik eta ikuspegi politiko, sozial eta kulturaletik ere bai. Horretarako, Euskadik Estatu espainiarrarekin arlo desberdinetan dituen harremanen egungo egoera ikertuko da, hala nola, botere egitura eta gobernantzan, hezkuntza eta ikerketan, hizkuntza eta identitate ikurretan, eta ekonomia eta politika publikoetan. Arlo bakoitzean, unibertsitateko irakasle eta gaiaren inguruan eskarmentua duten adituek parte hartuko dute, egoeraren diagnostiko bat eginez, ikastaroari izenburua ematen dion galderari erantzuteko xedearekin. Azken finean, jendarteari, gizarte eragileei eta eragile politikoei orokorrean parametro politikoekin aztertzen den eremu bat ikuspegi akademiko batetik aztertzeke aukera ematea da jomuga. Hau da, euskal herritarrei gure ongizatearen etorkizuneko garapenerako gakoak diren gaiak buruz kalitatezko ezagutza eskaintzea da gure helburu horietako bat. Ezagutza hori epe labur-ertainean irizpide egokiagoetan oinarrituriko erabakiak hartu ahal izateko beharrezkoa izan daiteke.

Helburuak

Euskadik Estatu espainiarrarekin eremu desberdinetan duen lotura aztertuko da: 1) botere egitura eta gobernantzan; 2) hezkuntza eta ikerketan; 3) hizkuntza eta identitate ikurretan; eta 4) ekonomia eta politika publikoetan.

Euskadi eta Estatuaren arteko harremanaren balorazioa kostuaren (bai kuantitatibo eta bai kualitatiboa) ikuspegitik, kostu hori ematen den heinean.

Erabakiak hartu ahal izateko euskal herritarrei egiaztatutako irizpideetan oinarrituriko ezagutza eskaintzea.

Ikastaroaren laguntzaile espezifikoak

Gipuzkoako Foru Aldundia
Diputación Foral de Gipuzkoa

eman ta zabal zazu

UPV EHU

Grupo de Investigación
Consolidado del Sistema
Universitario Vasco
IT-675-13;2013-2018

Programa

2018-07-19

08:45 - 09:00 Entrega de documentación

09:00 - 09:05 Inaugurazio instituzionala

Nekane Balluerka Lasa UPV/EHU - Rectora
Maite Zelaia Garagarza UPV/EHU - Coorganizadora Curso
Iñaki Goirizelaia Ordorika UPV/EHU - Coorganizador Curso

09:00 - 09:30 “Presentación del Curso”

Iñaki Goirizelaia Ordorika UPV/EHU - Coorganizador Curso
Maite Zelaia Garagarza UPV/EHU - Coorganizadora Curso
Iñaki Dorronsoro Plazaola Eusko Ikaskuntza - Presidente

09:30 - 11:00 Ponencias generales

“El coste de la dependencia obligada”

Juan José Ibarretxe Markuartu ALC - Lehendakari

“Mathematical model to measure the cost of dependence / Modelo matemático para el cálculo del coste de la dependencia”

Steve Ansolabehere Universidad de Harvard

11:00 - 11:15 Atsedena

11:15 - 13:45 Mahai ingurua: “Panel temático ESTRUCTURAS DE PODER Y GOBERNANZA”

Beatriz Akizu Aizpiri Eusko Ikaskuntza (Moderatzailea)

“El coste en materia competencial: De la LOAPA a la relectura constitucional. El binomio Derecho y política”

Juan José Álvarez Rubio UPV/EHU

“El coste en materia de gobernanza: El coste de la gobernanza dependiente frente a las ventajas de la gobernanza interdependiente”

Joxerramon Bengoetxea Caballero UPV/EHU

“El coste en materia de presencia internacional en el ámbito público: no ser Estado en una comunidad de Estados”

Enoch Alberti Universidad de Barcelona

“El coste en materia de seguridad: El coste en materia de política de seguridad en una sociedad digital”

Mikel Iñaki Legarda Uriarte Congreso de los Diputados - Diputado Grupo Parlamentario Vasco

---

16:00 - 17:30 Mahai ingurua: “Panel temático ECONOMÍA y POLÍTICAS PÚBLICAS”

Imanol Esnaola Arbiza Gaindegia

“El coste en materia económica: Aspectos generales del coste del Concierto para Euskadi”

Fernando De La Hucha Celador UPNA

“Kostua ekonomian: Gizarte Segurantzaren eta lan harremanen esparrua/El coste en materia económica: Seguridad Social y marco de relaciones laborales”

Helena Franco UPV/EHU

“El coste en materia de política tecnológica y dependencia industrial”

Joseba Jauregizar Ex Director de tecnología del Gobierno vasco y ex Director de Tecnalia

---

ACTIVIDAD ABIERTA

18:00 - 19:30

Mahai ingurua: “Con agentes sociales (Gure Esku Dago, Eusko Ikaskuntza, Bilgune Feminista, Ipar Hegoa Fundazioa...)”

Vanessa Sanchez Goñi EITB - Periodista (Moderatzailea)

2018-07-20

09:00 - 10:15

Mahai ingurua: “Panel temático EDUCACIÓN E INVESTIGACIÓN”

Angeles Iztueta ExConsejera de Educación y Universidad (Moderatzailea)

“Coste derivado de la visión centralizadora e ideológica de las normativas estatales en materia educativa”

Joan Mateo Andres Universidad de Barcelona

“Kostua hezkuntza unibertsitarioan: Estatuko eredu berdinen kostua / El coste en materia de educación universitaria: el coste de un modelo estatal uniforme”

Iñaki Goirizelaia Ordorika UPV/EHU

“ Kostua ikerketan: Oinarritzko eta berrikuntzak-ereindako ikerketarako funtsen jabetza ezaren kostua / El coste en investigación: El coste de no disponer de la titularidad de los fondos para la investigación básica y la generada por la innovación”

Jesus Ugalde Uribe-Etxebarria Jakiunde, UPV/EHU

10:15 - 11:30

Mahai ingurua: “Panel temático LENGUA Y SEÑAS DE IDENTIDAD”

María Oianguren Idigoras Gernika Gogoratuz (Moderatzailea)

“El coste en políticas culturales, sociolingüísticas y comunicativas”

Ramón Zallo Elquezabal UPV/EHU

“Kostua euskal kulturaren arloan / El coste en materia de cultura vasca”

Xabier Payá Ruíz Bertsolaria

“El coste en materia deportiva: ¿Qué hemos perdido por no tener selecciones representando al País Vasco en el mundo?”

Ignacio Palacios-Huerta London School of Economics, Ikerbasque UPV/EHU

11:30 - 12:00

Atsedena

12:00 - 13:30

Mahai ingurua: “Mesa política con representantes de partidos políticos con representación en el Parlamento Vasco”

Dani Alvarez Lopez EITB - Periodista (Moderatzailea)

Marian Beitialarrangoitia EHBILDU

Sergio Campo ELKARREKIN PODEMOS

Jokin Bildarratz Sorron EAJ

Diego Pagadigorria Cruzat PP

Ekain Rico PSE

13:30 - 13:45

“Clausura”

Zuzendaritza

Iñaki Goirizelaia Ordorika

UPV/EHU, Ingeniería de Comunicaciones

Ingeniaritza Telematikokoan katedraduna da UPV/EHU. Errektorea izan zen (2009-2017), eta lehenago, Unibertsitate-Enpresako errektoreordea (1998-2000), Akademia Antolakuntza arloaren errektoreordea (2004) eta Bizkaiko Campuseko errektoreordea (2005-2008). 1984an eta 1985ean Visiting Fellow Kaliforniako Stanford Research Institutuan (SRI). 2004an sei hilabetez irakasle bisitari Massachusetts-eko Institutu Teknologikoko MediaLab laborategian. 2017an, Boise State University-ko (BSU) Eloise Garmendia Bieter katedraz jabetu zen. Bere ikerketa-ibilbidean hiru lerro hauek landu ditu: adimen artifiziala, ikusmen artifiziala eta telekomunikazio-sareetako segurtasuna. Orain ingeniarietza telematikokoaren arloko I2T ikertaldeko kidea da. 1999an "Programazioaren oinarriak" testuliburuaren egilea da, eta 2021ean "Sareetan zehar dantzan Java erabiliz" liburuaren egilekidea. Bestalde, diasporako euskal balioei buruzko hausnarketa gauzatzen duen "Bai, bagara!" dokumentalaren sortzailea eta giduigilea da, eta dantzari buruzko "Lur hau gurea" dokumentalaren sortzailea. Gaur egun, PuntuEus fundazioaren presidentea eta sortzaileetako bat da, eta Jakiunde izeneko zientzia, arte eta letren akademiako ohorezko jakituna da.

Maite Zelaia Garagarza

UPV/EHU, Facultad de Derecho. Departamento de Derecho Administrativo, Constitucional y Filosofía del Derecho

---

Zuzenbidean lizentziatua eta Zuzenbideko doktorea UPV/EHU. Konstituzio Zuzenbideko eta Europar Batasuneko irakasle elkartua UPV/EHU, 2009az geroztik. Nire ikerketa-jarduera hainbat gairi lotuta dago, hala nola EBko eskualdeen banaketa eta EBko eskualde-eskubideen defentsa; ordenamendu juridiko autonomiko, estatal eta EBkoaren arteko elkarrekintza, eta lehentasun-printzipioa. Hain zuzen ere, gai horiek izan ditut aztergai argitalpenetan, proiektuetan, kontratuetan eta egonaldietan. Administrazio Zuzenbidea, Konstituzio Zuzenbidea eta Zuzenbidearen Filosofia Saileko idazkaria izan naiz 2009/2/5etik 2013/1/8ra arte. 2013/1/1etik 2017/1/7ra arte, berriz, UPV/EHUko Ikasleen, Enpleguaren eta Gizarte Erantzukizunaren arloko errektoreordea izan naiz.

Irakasleak

Beatriz Akizu Aizpiri

Eusko Ikaskuntza

Enoch Alberti

Enoch Albertí Rovira (1958). Catedrático de Derecho Constitucional de la Universidad de Barcelona, desde 1992. Director del "Grup d'Estudis Constitucionals i Europeus" (desde 1996). Colaborador desde 1992 del Groupe d'Études et de Recherches comparées sur la Justice Constitutionnelle, d'Aix Marseille Université, dirigido por el profesor Xavier Philippe. Profesor visitante European Law Research Center de la Law School de la Universidad de Harvard (USA), 2003-2004. Decano de la Facultad de Derecho de la Universidad de Barcelona (2008-2016). Director de la Revista Catalana de Dret Públic (desde 2016). Ha publicado numerosas monografías y artículos sobre temas de Derecho Constitucional e integración europea, en editoriales y revistas científicas españolas y extranjeras. Premio Nicolás Pérez Serrano para Tesis Doctorales, del Centro de Estudios Constitucionales (1986), la Medalla de Plata Robert Schumann, a propuesta de la Fundación FVS de Hamburgo, RFA (1988).

Dani Alvarez Lopez

Licenciado en Ciencias de la Información por la Universidad del País Vasco UPV/EHU, ha desarrollado su carrera profesional en EITB, principalmente en Radio Euskadi y Euskal Telebista, con algunas colaboraciones en otros medios. En la radio pública, ha pasado por todos los programas de referencia de la emisora: Ganbara (2004-2009) y Boulevard (2009-2020). En la actualidad, es el jefe de informativos y dirige el informativo Crónica de Euskadi. Además, presenta el programa de entrevistas El día de mañana, en ETB2; cadena en la que ha llevado El lector de huesos, junto al antropólogo forense Paco Etxeberria (premiado como mejor programa de las televisiones autonómicas en 2017), y el espacio de debate político Plató 2.0. Su trayectoria ha sido reconocida con el galardón Eurobasque de periodismo, la antena de plata de la APRTV o el Constantino Romero que otorga el FestVal de Vitoria/Gasteiz.

Juan José Álvarez Rubio

UPV/EHU, Catedrático Derecho internacional privado

Juan José Álvarez Rubio EHUko Nazioarteko Zuzenbide Pribatuko katedraduna da, eta Globernance (Gobernantza Demokratikorako Institutua) erakundearen sortzaileetako bat eta idazkaria. Europako Mugimenduaren Euskal Kontseiluko (Eurobask/CVME) idazkari nagusia izan zen (2003-2012 maiatza), eta, gaur egun, Europako Batzordearen (Justizia, Askatasun eta Segurtasuneko Zuzendaritza Nagusia) aditu gisa jarraitzen du lanean, 2007ko abenduaren 17an, Justizia Zibilaren, mugen, datu pertsonalen babesaren eta segurtasun-esparruetan. Bere ikerketa-lerroen ardatza migrazio-zuzenbidea eta nazioarteko zuzenbide pribatua, itsas zuzenbidea, nazioarteko merkataritzaren zuzenbidea eta giza eskubideak, Europako zuzenbidea eta barne-gatazkei lotutako eremuak dira. Argitalpen zientifiko askoren egilea da, eta IP gisa zuzentzen du UPV/EHUko Nazioarteko Zuzenbideko talde kontsolidatua. 2015ean Eusko-ikaskuntza-Laboral Kutxaren Humanitate, Kultura, Arte eta Gizarte Zientzien Saria jaso zuen.

Steve Ansolabehere

Marian Beitialarrangoitia

Joxerramon Bengoetxea Caballero

UPV/EHU, EHUgune zuzendaria / Secretario General de EuroBasque

---

Joxerramon Bengoetxea (PhD, Edinburgh) is Professor in Jurisprudence and Sociology of Law at the University of the Basque Country (UPV/EHU). He teaches: - "Philosophy and Sociology of Law" at the Faculty of Law (Law degree, in Basque), - Basque nationalism and Europe in the Master on Nationalism in XXI Century (in Basque); - Spanish constitutionalism (U Bordeaux-Montesquieu) - European Law (Free movements and cohesion) at the Master in European integration (UPV/EHU, in Spanish; and - "comparing legal cultures" (in English) at the International Master in Sociology of Law at the Oñati Institute. He coordinates the International Master in Sociology of Law, and the Doctorate in Sociology of Law, now part of the PH D Program on Globalization of the UPV/EHU. He is a member of the Academic Board of the "Renato Treves" International Phd in Law and Society, and collaborator of the Centre of Excellence "Foundations of European Law and Polity", U Helsinki, and Secretary General of EuroBasque.

Jokin Bildarratz Sorron

Sergio Campo

Fernando De La Hucha Celador

Universidad Publica de Navarra

Fernando de la HUCHA CELADOR es Catedrático de la Universidad Pública de Navarra desde 1992. Anteriormente fue Profesor Titular en las Universidades Complutense y Autónoma de Madrid entre 1986 y 1992. Fue asesor externo del Instituto de Estudios Fiscales (1986-1992) y, desde 1992, es miembro del Consejo de Redacción de la Revista Española de Derecho Financiero. Desde 2014 es académico correspondiente de la Real Academia de Jurisprudencia y Legislación y miembro del Consejo Asesor de la Fundación para el Estudio del Derecho Histórico y Autónomo de Vasconia. Fue vocal de la primera Junta Arbitral del País Vasco (2007-2009), cargo en el que cesó al ser nombrado Viceconsejero de Hacienda y Finanzas (2009-2010), cargo del que dimitió. Sus líneas de investigación se han centrado en la Deuda pública, la financiación autonómica y el régimen jurídico de los territorios forales. Ha sido tres veces Vicerrector de la UPNA, Decano de la Facultad de Ciencias Jurídicas y Director de Departamento.

Iñaki Dorronsoro Plazaola

Eusko Ikaskuntza

Imanol Esnaola Arbiza

Gaindegiako koordinatzailea. Naziogintzako hainbat eremutan lan luzea egin du, besteak beste Udalbiltzako kidea. Gaindegian azken urteetan hainbat ikerketa jorratu dira lurraldearen antolaketaren inguruan eta nekazaritza gaietan.

Helena Franco

Ekonomia eta Enpresa Zientzietan doktorea UPV/EHUko irakaslea, Ekonomia Aplikatua I Sailean Gipuzkoako Ogasun eta Finantzen foru-diputatua 2011 eta 2015 artean UEUko (Udako Euskal Unibertsitateko) Talde Eragileko kide / Eusko ikaskuntzako kide / Gaindegiako kide (Euskal Herriko Ekonomia eta Gizarte Garapenerako Behategia) ----- Helena Franco Ibarzabal Doctora en Ciencias Económicas y Empresariales Profesora del Departamento Economía Aplicada I en la UPV/EHU Diputada de Hacienda y Finanzas de Gipuzkoa entre 2011-2015 Miembro de UEU (Udako Euskal Unibertsitatea) / Miembro de Eusko Ikaskuntza / Miembro de Gaindegia, el Observatorio para el Desarrollo Socio-económico de Euskal Herria

Juan José Ibarretxe Markuartu

Agirre Lehendakaria Center

Euskal Autonomia Erkidegoko Lehendakaria izan zen 1999 - 2009 artean. Ekonomian Zientzietan lizentziatu zen eta doktore tesia ere egina du: Printzipio etikoa, printzipio demokratikoa eta giza garapenaren jasangarria: eredu demokratiko baten oinarriak. 2013ko martxoaz geroztik Agirre Lehendakaria Center for Social and Political Studieseko zuzendaria da. 9 ikasturtez katedradun bisitaria izan da Puerto Rico-ko Interamericana unibertsitatean. "The Basque Case: a Comprehensive Model for Sustainable Human Development". Ikerketa proiektuaren zuzendaria ere izan da, New York-eko Columbia Unibertsitatearekin, Washington-eko George Mason Unibertsitatearekin eta Londreseko EUCLID unibertsitatearekin lankidetzan. Honoris Causa doktore izendatu zuten Rosarioko Unibertsitatean, La Platako Unibertsitate Nazionalan, "Ivane Javakhishvili Tbilisi" Unibertsitate Publikoan, Kordobako Unibertsitatean, Santo Domingoko Unibertsitate Autonomoan eta Puerto Ricoko Unibertsitate Interamerikarrean.

Angeles Iztueta

Tolosan, Gipuzkoan, jaioa 1954an. Ezkondua eta hiru seme alaben ama. Egun Gasteizen lana eta bizitza egiten duena. Matematika Zientzietan Lizentziaduna. Valladolideko Unibertsitatean. (1977). Estatistika eta Matematika gaietarako irakaslea EHUKo Sarrikon, eta Deustoko ESTEn. (1977- 1982). ELHUYAR eta UEUKo kide. (1977- 1982). Metodologia Arduraduna EUSTATen. (1982-1988). Ikerketa Plangintza eta Dokumentazio arduraduna EMAKUNDEn. (1988- 1991). Metodologia eta I+G arduraduna EUSTATen.(1991-1999). Gizarte Gaietarako sailburuordea, Eusko Jaurlaritzako Justizia, Lan eta Gizarte Segurantza Sailean. (1999-2001). Jutzizia, Emplegu eta Gizarte Gaietarako Sailburua Eusko Jaurlaritzan. (2001n bi hilabetez). Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburua Eusko Jaurlaritzan. (2001-2005). Metodologia, Berrikuntza eta I+G arduraduna EUSTAT-en gaur egun. I.S.I ko, Nazioarteko Estatistika Institutuko kide aukeratua 1986tik gaurdaino. EUSKO IKASKUNTZA-ko ASMOZ Fundazioko Patronatuko k

Joseba Jauregizar

Mikel Iñaki Legarda Uriarte

Joan Mateo Andres

Current position: Full Professor of Research Methods and Diagnosis in Education (specialization in Educational Measurement and Evaluation) at the Faculty of Education, University of Barcelona
Education: Primary Education Teacher, 1964 (Teacher-Training College “Jaume Balmes”, Barcelona)
Graduate in Philosophy and Science of Education, University of Barcelona, 1970 Graduate in Psychology, University of Barcelona, 1972 MA in Educational Research, University of Florida, 1974 Ph.D. in Education, University of Barcelona, 1980 Other positions: Head of the Department of Research Methods and Diagnosis in Education at the University of Barcelona (1989-1991) Director of the Science of Education Institute at the University of Barcelona (1991-1997) Director of the Evaluation Office and University Innovation at University of Barcelona (1997-2002) Dean of the Education Faculty at the University of Barcelona (2002-2009) Regular contributor of the Catalan University Quality Assurance Agency (AQU),

María Oianguren Idigoras

GERNIKA GOGORATUZ, Centro de Investigación por la Paz

)

Ignacio Palacios-Huerta

Xabier Payá Ruíz

(Bilbo, 1982) Itzulpengintzan eta interpretazioan lizentziaduna. Hiru master ditu honako arloetan: Komunikazio multimedia, Europako Kultura Modernoak, eta Enpresa Zuzendaritza eta Administrazioa. Ingelesetik, frantsesetik eta gaztelaniatik euskaratu ditu hainbat lan: Desio izeneko tranbia, Peter Pan eta jaka eskarlata, Maite nuen, Herria, Bizitza amets... Artikulugintzan urte ugari jardundakoa da, bai irratian, bai prentsa idatzian: Euskadi Irratian, Bizkaie.biz agerkari digitalean, Gaur8-n eta Berria-n

Ekain Rico

Jesus Ugalde Uribe-Etxebarria

Ramón Zallo Elguezabal

Ramón Zallo. (Gernika 1948) Catedrático de Comunicación Audiovisual en la Universidad del País Vasco. Especializado en materias de estructura, economía y políticas audiovisuales, culturales y comunicativas, desde 1978. Aparte de análisis y libros sobre política y sociedad -recientemente publicaba con Txema Garcia "Miradas en torno al procés" (Txertoa 2018)- ha publicado numerosos libros sobre cultura y comunicación [entre ellos "Economía de la comunicación y la cultura" (1987), "Estructuras de la comunicación y la cultura. Políticas para la era digital (2011) y "Tendencias en comunicación. Cultura digital y Poder" (2016)] amén de capítulos de libros y artículos en revistas especializadas y en prensa. Ejerció de Asesor de Cultura del Gobierno Vasco para temas de comunicación, audiovisual y cultura en las legislaturas 2002-2009.

Vanessa Sanchez Goñi

Kazetaria eta aurkezlea

Matrikula prezioak

MATRIKULA	2018-05-31 ARTE	2018-07-19 ARTE
OROKORRA	60,00 EUR	70,00 EUR
MATRIKULA MURRIZTUA	35,00 EUR	-
IKASTAROAK GUZTIONTZAT MURRIZPENA	35,00 EUR	-
MATRIKULA EXENTZIOA	20,00 EUR	20,00 EUR

Kokalekua

Miramar Jauregia

Mirakontxa pasealekua 48, 20007 Donostia

Gipuzkoa